

PRINCIPIORUM MOSAICORUM

LEMMATA.

PRINCIPLES OF MORAL PHILOSOPHY

BY J. A. T. A.

Hutchinson K

31 b 21

Libri post S. S. Optimi

D E

PRINCIPIIS MOSAICIS,

Authore Viro Eximio

JOHANNE HUTCHINSONO,
LEMMATA, five CAPITULA,

In MANUALE Philosophicum & Theologicum

Juxta rerum descriptarum ordinem

Summatim disposita,

Et Latinâ Linguâ donata,

Ab Authoris ipsius, nec non Archetypi ejus Studioſo

T. P.

In Uſum Juventutis Academicæ.

L O N D I N I:

Apud T. GREEN, prope Charing-Croſs.

MDCCXXXIV.

✓

120

Juventuti Academicæ

Ad Linguæ Sanctæ Studium

PRÆFATIO PARÆNETICA.

VErbum illud Concionatoris, optimi Juvenes, spes nostra, “Estne aliquid de quo dici queat, aspice hoc novum est?” nullo tempore insinuari aptiùs potuit, quam nunc ex occasione hujus mei ad vos alloquii. Descriptiones enim plurimæ summi momenti rerum, quæ hîc vobis offeruntur, ab Authore nostro optimo è S. S. Hebraicis, elaboratæ, in opprobrium seculorum proximè elapsorum nefandum, jam pro novis, ac ferè portentosis habentur: ab antiquo tamen revelatæ sunt, etiam a rerum primordio, & desciscentes ab iis Viri qui dicuntur docti, à veritate simul retrò tulerunt pedem, & labyrintho errorum sese implicarunt: verum enimverò, quoniam in vagis animi motibus requies potest esse nulla, se in exquirendo usque novas scientiæ rationes ac modos exercuêrunt, accumulantes nimirum sine fine sibi Doctores ac Dogmata, donec eò tandem ventum est, ut res nobis literaria neque secùs neque rariùs habitum mutârit quam vestiaria, neque minùs quidem ridiculè. Quomodo enim discursantes à Scholasticis argutiis ad nugamenta Mathematica, ab Enthusiasticâ quâdam Theologiâ ad frigida

gida & ignava nescio quæ Ethica, a Sympathiâ, Antipathiâ, & cæteris ejus farinæ deliramentis ad Gravitationem, Attractionem, Elasticitatem, Spiritum res inanimas intus quidem animantem. h. e. à qualitatibus occultis ad qualitates occultas, à vorticibus denique ad vacuum. i. e. à nihilo ad nihilum, velut Oestro quodam vagæ Philosophiæ, seu potius Sophomoriæ, perciti, transfugimus? Unde evenit tandem ut qui simus, aut ubi simus nos, nesciamus ipsi. Intereâ & in rê Religionis de die in diem in pejus ruitum est: vidimus enim, proh pudor! S. S. Scripturas veneranda illa Dei oracula, ab Arianis, Socinianis, Hobbitis, Collinistis, Tindalistis, aliisque id genus probris, aut palàm impetita aut perperàm applicata: & quibus plerumque Defensoribus? Nonne istiusmodi homunculis, adeo S. S. Scripturæ ignaris, ut planè dubium esset, utra Sanctæ Religioni plus ignominiosæ labis inureret, an horum defensio, an illorum oppugnatio: dum & ambo (quod ridiculum sit ni in rê tam seriâ foret) postquam canis instar & urfi, λαξ & ἰδαξ, uti aiunt, depugnando se utrinque delassaverint, procumbunt tandem, (neutro vel prædâ aliquâ potito, vel rê acu imo baculove aut clâvâ tactâ) risumque cum tristitiâ aut indignatione mistum spectatoribus præbent.

— *Pudet hæc opprobria certè,
Aut dici potuisse, aut non potuisse refelli.*

Diu! ah nimis diù erratum est! tempus est redeundi jam in viam: at quænam ea est Via? etiam quænam præter S. Scripturæ in suis Linguis Originalibus scriptæ, Veteris præcipuè Testamenti utpotè fundamenti Novi, in suâ
He-

Hebræâ? Cujus ignoratio unica certè res est quæ semper peperit barbatulos tot in Philosophiâ stolidos, imberbes tot in Theologia Hæreticos. Eo verum noto (uti par esset) ac perspecto, ne canis quidem oblatrare audeat. Quare si aut Eruditio aut Religio vobis cordi est, in hoc incumbatis, ut S. Scripturæ intelligentiam è suis Fontibus, præcipuè inquam Hebræo hauriatis: in quo, pro Whistono, Clarkio, Woolastono; pro Aristotele, Cartesio, Newtono, eorumve aut affeclis quibuscumlibet aut adversariis, Deum ipsum audietis vos alloquentem, Arcana Naturæ ac Theologiæ vobis palam facientem, idque verbis quæ ingerunt Ideas quidem certas atque absolutas, quæ res invisibiles & incorporeas per visibiles & corporeas explicant, atque ita alta rerum Divinarum mysteria ad sensum & perceptionem deducentes, Certitudinis suæ indubitandæ probationes simul perhibent. Hæc certè omnia non jactitata ut antehæc, sed abundè monstrata ab Authore nostro vidimus, Thesaurusque remotissimæ vetustatis unâ reclusos. Vestrum est, optimi Juvenes, S. Scripturæ studio incumbere, ut inventis jam frui possitis, & exploretis plura. Hoc verò fieri nequit obambulationibus aut computationibus, ludis agendis, genio indulgendo, & curando benè cutem, sed ferendo & faciendo, sed sudando & algendo: ut sic per virtutis arenam ad Honoris Templum aditus vobis pateat. His studiis jam neglectis, simul ipsa desolata & deplorata jacet Veritas. Ne finite diutiùs vos, vel de serio vel de ridiculo, sensu vestro communi spoliari, quasi studium cui æterna Veritas ac Sapientia parent, & tanquam ancillantur, sit rude quid & impolitum, bardo ac stipite quovis unice dignum. Hoc bardis quidem diù in ore fuit, & quoniam plures ferè præponderant melioribus,

hoc

hoc nimium persuaferunt aliis. Magnanimus & felix qui
pravæ consuetudinis ac præjudicii jugum excusserit. Quic-
quid alii contra mussitent aut obgannient, vos adeatis
Deum Doctorem suis verbis loquentem; Vos vobis sapite,
ac liberate animas vestras: &, quoniam Seniores nolunt, aut
aliis implicati curis nequeunt, vos, Juvenes, labascens (si
sic loqui fas sit) sustentate & servate seculum. Valete.

PRIN-

PRINCIPIORUM MOSAICORUM LEMMATA.

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: Gen. i. 1.

In principio creavit Elobîm ipsos cœlos & ipsam terram.

Rimus Dei in Creatione rerum actus describitur. Scilicet Elohîm fecit ex nihilo corpuscula Materiæ in aeriis & terrestribus circumferentiis contentæ: & quidem fecit ea utraque in Chao suo existentia. Atque ità duplex in universum factum est Chaos, Cœlorum nempe & Terræ; sic ut terrestriam corporum Chaos in colluvie illâ lutosâ, quæ dicitur * *Aquæ*; cœlestium itidem in aeribus, quibus nomen † *Caligo*, inesset.

Terrestrium verò corporum Chaos, cum corpusculis è quibus constant Terra & Aqua, corpuscula etiam illa è quibus constant Homo, cæteraque Animalia, Vegetabilia, &c. in se continebat.

והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורה אלהים
ברחפת על פני המים: vl. 2.

*Et ipsa terra erat informis & vacua, & Caligo super
facies Abyss, & Spiritus Elobîm incubans [movebat]
super facies aquarum.*

* vl. 2. infra.

† Ibid.

B

Sta-

Statûs sitûsque rerum in, & prope Chaos terrestre post ipsam Creationem primi, descriptio generalis h c commate exhibetur. Chaos illud, sive lutosa Terræ cum Aquis mixtura, informis erat & indiscreta quidem rerum colluvies, eademque prorsus vacua, pr terquam quod Caliginem, h. e. aerem nondum motu aliquo gaudentem in sinu suo gestabat: unde etiam factum est, ut Chaos c leste sive a rium re unum, loco duplum esset, alter  ejus parte in facie Aquarum exteriore, alter  in interiore sive Cavo earundem, disposita. Tum vero

Caligo illa, sive Aer Caliginosus in Aquarum vacuum sive Cavum it  detrusus, ut locum sic nomen quidem Abyssi fortitus est. h. e. idem tunc temporis Abyss  Aeris Caliginosi locus erat, qui nunc est Abyss  Aquarum.

Et Spiritus Elobim incubans [movebat] super facies Aquarum.

Primus Dei in Formatione rerum actus. Spiritus sive Aeres in superficie, tum interiore tum exteriore, jam primum motu donati sunt, Spiritu nempe Divino immediatè operante, ad Spiritum illum materiale sive Aerem ciendum. Et h c quidem motu, neque ullus datur prior, neque Hic, nisi procurante immediatè Deo, effectus est; ideoque nec ulla alia media, aut interveniens motus causa, alii cuivis potentie attribuenda est, Imo sed &, hæc primo Elementi istius impulsu, per Deum excitato, accidentia & operationes ejusdem univers , aliis Elementis ciendis exin fact , tanquam propri  Dei operationes ipsi etiam Deo imputand  sunt.

Effectus

Effectus vero motûs hujus Spiritualis primus erat aptare partes Tenebrarum, five Aeres ipsos tenebrosos, ad proximam eorum mutationem subeundam.

—A Q U Æ.

Chaos illud terrestre, five lutosa illa Terræ cum Aquâ mixtura, quoniam unum unius Fluidi usque dùm sortita sit statum, uno nomine nominata est מים Aquæ; & Aquæ numero plurali; nempè ob situm & conditionem illam Aquarum trinam, quæ juxtâ earum revolutiones ex Abyssò per Terræ fissuras in Atmosphæram, & ex Atmosphæra per fluvios ac maria denuò in Abyssum, jam brevî iis assignanda fuit. Sic & שמים vox, quâ vocantur Aeres, pluralis est; idque simili ratione, ob trinam Ignis Lucisque ac Spiritus conditionem, ipsis itidem Aeribus jam mox indè destinata.

Hic verò insuper monendum est duplam Formationis rerum particularium descriptionem a Mose dari in verbis. Et DEUS DIXIT, FIAT: & in verbis, DEUS FECIT. Scilicet ut per illud FIAT, significetur Deum, post primam creationem rerum factam, & Motum Aeri five spiritui datum, per Media operatum esse: &, per DEUS FECIT, Deum ipsa Media produxisse.

וַיְהי אֵר

3. *Fiat lux.*

Secundus in Formatione rerum actus describitur.

Motus Aerum, qui actus *spirationis* eorum est, unde & nomen *Spiritus* ipsis contigit, paulatim traduxit eos in statum illum qui dicitur Lux.

ויבדל אלהים בין האור ובין החשך vs. 4.

Et separavit Elobim inter ipsam Lucem & inter ipsam Caliginem.

Actus iste separandi inter *Lucem* & inter *Caliginem*, stupenda fuit Aerum five Spiritus discussio five divulsio, quâ efficiebatur quæ infecuta est *Expansio*; & separatum est inter *hanc* & inter *illam*, eô quod hac parte terrestris Sphæræ *Lux*, illâ *Tenebræ* per Vices existerant.

ויאמר אלהים יהי רקיע vs. 6.

Et dixit Elobim fiat Firmamentum [Expansum.]

Actus *Formationis* tertius. Firmamentum, h. e. Fluidum liquidum five tenue, expansione datâ factum, atque itâ adeo obfirmando quidem ipsum, factum est: Obfirmatum autem est agitatione illâ Aerum qua primum lux, & dein brevi ipsum hoc Firmamentum effectum est.

Firmamenti vero sic facti ulteriora adhuc effecta sunt, utpote *expandere, diffundere, dilatare, attenuare fluida; comprimere, coercere, stabilire solida*, atque itâ res in *classes* quasque suas *distribuere*. Hæc enim omnia per ulteriorem hunc, de quo agitur, motûs gradum, Aeri five spiritui cum Luce communicatum, peraguntur: & sic totus hicce actus dicitur ab effectu, tum in ipso, tum in operationibus ipsius producendis, FIRMAMENTUM, seu EXPANSUM.

Expansum verò itâ adeo factum, imprimis in exteriori simul & interiore Sphæræ istius lutosæ facie operatum est, atque firmiter comprimens terram in Sphæram intus cavam, Aquas in infimas superasque respectu sui & Terræ dispertivit; itâ ut in *Centro* & *Superficie* esset *Expansum*;
infra

infra Expansum hâc, & supra Expansum illâc, Aquæ; & inter Aquas, Terra.

Expansum igitur sive Firmamentum nondum erat nescio quo in summis Cœlis; sed & intrâ, in caliginosâ quæ fuerat Aerum Abyssus; & extrâ, in lutosâ nuper mixturæ superficie: quo quidem factum est, ut Expansum interius in supra se Aquam, exteriusque in Aquam infra se proximam agens, Aquas, quæ unâ in lutosâ illâ voragine extiterant, à se invicem, in infimas superasque, uti dictum fuit, fecerneret, ac divideret.

ויקרא אלהים לרקיע שמים v. 8.

Et vocavit Elohîm Expansum Cœlos.

Expansum aerium, jam modo quo vidimus, factum, h. e. Aeras ipsos itâ motu competente donatos Elohîm vocavit שמים shemîm Nomina, quâ autem ratione posterius indicabitur.

Materialis vero quod attinet Cœlos, Hi falsò reputantur pro domicilio Dei, Angelorum, Spirituumque beatorum, proprio. Operationes tamen Dei in Cœlis istis & Terrâ palàm factæ, demonstrant visibilem & permanentem ejus potentiam, semper, & omni in loco præsentem. Doctrina autem VACUI, cum invisibilibus in isto VACUO agendi potentiis, solidæ materiæ insitis: Et sol atque Planetæ, quæ potentias suas longè in Terram, & in se invicem, exerere perhibentur, visibilem potentiæ Divinæ probationem adimunt.

ויאמר אלהים יקו חמים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה
היבשה ויהי כן: v. 9.

Et

Et dixit Elobim congregentur aquæ, de subter Cælis in locum unum, & appareat ipsa arida; & ordinatim dispositum est.

Per unum huncce locum intelligitur locus Aquarum interiorum cum Abyſſo illâ aeriâ suprâ memoratâ: Aeres enim jam ascendere coacti superis Aquis patefactam dabant viam, quâ ad Congregationes suas, ad socias Aquas inferius repositas, descendere, atque adeo in locum unum confluere possent.

Ex antedictis jam patet quænam fuerint Aquæ istæ quæ *supra Cælos* extitisse dicuntur: nempe fuisse eas quæ in interiore Sphærâ repositæ (prout res a Creatione primùm constitutæ sunt) proximæ supra Aerum tenebricosorum Abyſſum in Centro Terræ reconditam, appensæ sunt.

Sic & per *Cæli Cælorum* intellectæ sunt duæ Expansiones, hæc in Superficie, illa in Centro Terræ eo tempore posita, de quibus jam plus semel dictum est; qui desiderat plura, is Authorem ipsum nostrum consulat.

De DILUVIO.

Ad Diluvium inducendum ratione formationi rerum primæ prorsus contrariâ processum est: Descensus enim denuò Aerum in locum Abyſſi, ascensusque Aquarum Abyſſi in locum Aerum descendentium, pluvie excitandæ causa erat, uti ex Commate proximè explicando apparebit.

Gen. vii. xi.

ביום הזה נבקעו כל מעינת תהום רבה וארבת השמים נפתחו:

Illo

Illo ipso die omnes fontes Abyssi magnæ, & fenestræ Cælorum apertæ sunt.

Terræ foramina sive fissuræ per quas vapores ac fontes emittuntur, hæ jam ad Diluvium inducendum in vastos hiatus disruptæ, liberos Aquis ex Abyssis in Atmosphæram, Aeribusque, itidem ex Atmosphæra in Abyssum, meatus præstabant, & sic universa fluctibus obruebant. Et fissuræ istæ appellantur quidem *fenestræ Cælorum*, quia transitum in commune præbent inter *cælum* quod fuit *inferum superumque*, sive inter *Aeras* &, quæ nunc est, *Abyssum*. Hic & obiter monendum est, quod anno quo prævaluit Diluvium, neque folia arborum marcuêrunt, neque ossa, testæ, &c. animalium putruêrunt, quod etiamnum reliquiæ Diluvianæ abundè demonstrant.

וי. 24. וַיִּגְבוּ הַמַּיִם עַל הָאָרֶץ הַחֲמִישִׁים וּמֵאָת יוֹם.

Et prævaluêrunt Aquæ super Terram centum & quinquaginta dies.

Hæc Aquarum jam tertiâ vice memorata super Terram *prævalentia* *, & non illa minitata Terræ *perditio* sive *deletio*, intelligit Terræ quæ manifesto contigit, dissolutionem. Nam eô quòd dicitur Aquas *prævaluisse* Terræ, innuitur satis omnia ad *aqueam* seu *lutosam* eam, quam in principio sortita sunt mixturam, redacta esse. *Perditio* autem Terræ, seu *deletio* ejus fuit aliquid Terræ cum partibus animantium, plantarum, &c. commune: nam & hæ *perditæ* seu *deletæ* fuisse perhibentur †; hæ autem etiamfi *perditas*, non tamen fuisse *dissolutas*, certum est. Terram igitur fuisse *dissolutam*, non ex formâ

lo-

* Cap. vi. 13. † Cap. vii. 23.

loquendi hâc, sed ex illâ alterâ, ut jam satis liquet, dicimus.

Cap. viii. 1.

ויעבר אלהים רוח על תארץ וישבו המים

Et transire fecit Elohîm Spiritum super terram & sedatæ sunt aquæ.

h. e. Cessârunt ab imperio quo modo in universa prævaluerant. Hôc igitur loco actio Spiritus, sive Aeris, faciens Expansum, traditur renovata; tum & Effecta ejusdem erant comprimere denuo solida, separare fluida, Aeras tollere, Aquas deferre, atque ità adeò res in pristinum quasque statum restituere, restituta conservare, &c. Materia enim unde constant Cœli motu donata, & faciens Expansum, vis est quâ operationes in rerum Naturâ omnes, plerumque *Gravitati* attributæ, peraguntur: neque enim ipse stratorum terrestrium situs, qui *Gravitati*, tantâ cum fiduciâ, vulgò ascribi solet, cum ipsis *Gravitatis* legibus conciliari ullo sanè modo potest: imò potius abundè occurrunt exempla corporum, contra omnes *Gravitatis* leges, in Terrâ dispositorum: verum omiſſis aliis, procul omni dubio Noduli Metallorum, Silicum, &c. neque in principio compacti aut confirmati sunt in Aquis, neque dispositi modo quo hodiè reperiuntur in Terrâ, scilicet cum testis levioribus, & in Stratis Cretæ, Argillæ, &c. vel juxtâ aliquas *Gravitatis* leges, vel, ut quidam somniârunt, fortuitò, sed ipsâ operatione Expansi imperio Divino immediatè subjectâ.

Tum quod spectat Terræ *dissolutionem* Diluvii tempore factam. Ossâ, testæ, cornua, &c. veræ animalium ante-
dilu-

diluvianorum exuvia, eæ cum plantis, arboribus, &c. ad hodiernum usque diem ubique in Terrâ repertæ, *dissolutionem istam*, uti suprà monitum fuit, viro omni cordato abundè probant: sed neque ista stupenda Divinæ potentia in perdendâ Terrâ monumenta, ab hodierno aliquo Scriptore explorata sunt primùm, at Patribus Ecclesiæ veteribus nota, in Libris eorum descripta satis relinquuntur.

ויסכרו מעינת תהום וארכת השמים ויכלא הגשם מן השמים: vl. 2.

Et occlusi sunt fontes Abyssi & fenestræ cœlorum; & coercita est illa pluvia de Cœlis.

Actus Expansi in reformandâ Terrâ alter describitur. Abrogato jam, ut suprà vidimus, Aquarum dominio, Terra restaurari cœperat: at caruit adhuc rimis & fissuris: ideoque Expansum, jam & altiùs agere incipiens, Terram denuò composuit in Sphæram; verum, uti in formatione ejus primâ, in integram & infractam. *Fontes enim Abyssi, & Fenestræ Cœlorum* (illa foramina per quæ exire Aeres, & redire Aquæ ad centrum possent) nondum formatæ, erant nullæ, h. e. nullæ erant jam fissuræ.

Sed & hîc insuper monendum est, quod, ex quo foramina five aperturæ in Terrâ factæ sunt, & Aquæ in alveos suos receptæ, Terra quamvis Aquis terminos ponat, non tamen istâ vi pollet, ut eas intrâ terminos sic positos coerceat. Totum hoc opus est omnia comprimētis Expansi, cui quidem Aquæ, ob fluidam suam naturam faciliùs cedunt, & subter Terrâ reconduntur, quæ utique solidam nacta consistentiam, compressioni aeris fortius resistit.

וישבו המים מעל הארץ הלוך ושוב: vl. 3.

Et reversæ sunt Aquæ desuper Terrâ, ire & redire. h. e.
in recessu illo suo persistentes.

Actus in reformandâ Terra ultimus describitur. Meatus seu Fissuræ sunt factæ, per quas Aeres ascendere ex Terræ centro, Abyssi loco; Aquæ itidem descendere eodem in locum suum possent.

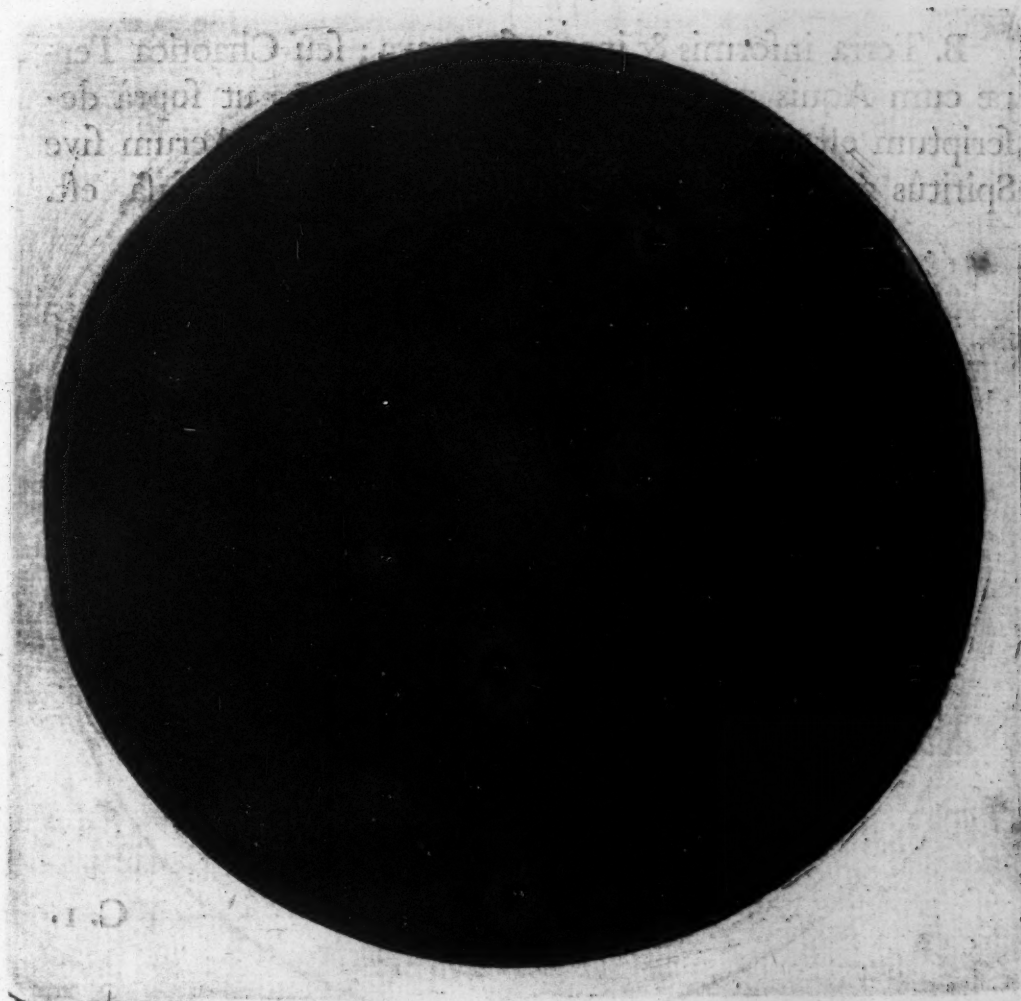
והמים יהיו הלוך וחזור וגו'. vl. 5.

Et Aquæ erant ire & redire &c.

h. e. Aquæ ibant, uti priùs, recedentes in Abyssum. Aquæ certè nullæ memorantur in locos *suprà Cælos* rediisse, ergo neque ullæ rediisse eò censendæ sunt.

Denique hîc obiter monendum est, Aquas recessu suo superficiem tantùm Terræ reformasse, Strata vero terrestria quæcunque sunt actu reformationis secundo composita fuisse, nempe cum Terra integra & sine fissuris, prout vidimus, consolidari cœpta est.

Quoniam nonnullis forsan opus antedatum per se nimium breve censerî potest; visum est in subsidium ejus, & ritu appendiculæ, hîc ad calcem adjicere Sciagraphias quasdam, nec non notulas partium earundem descriptivas, manu artificî elaboratas, & illustrandis ultrâ rebus in Lemmatibus nostris ità pressius indigitatis, inservientes.

A. 1. Pars Tenebrarum seu Aerum tenebroforum qui super facie atomorum voraginosorum, h. e. Chaoticæ Terræ cum Aquis mixturæ, exteriore, in statu suo inerti, primo Creationis Actu, constituti ac dispositi sunt.

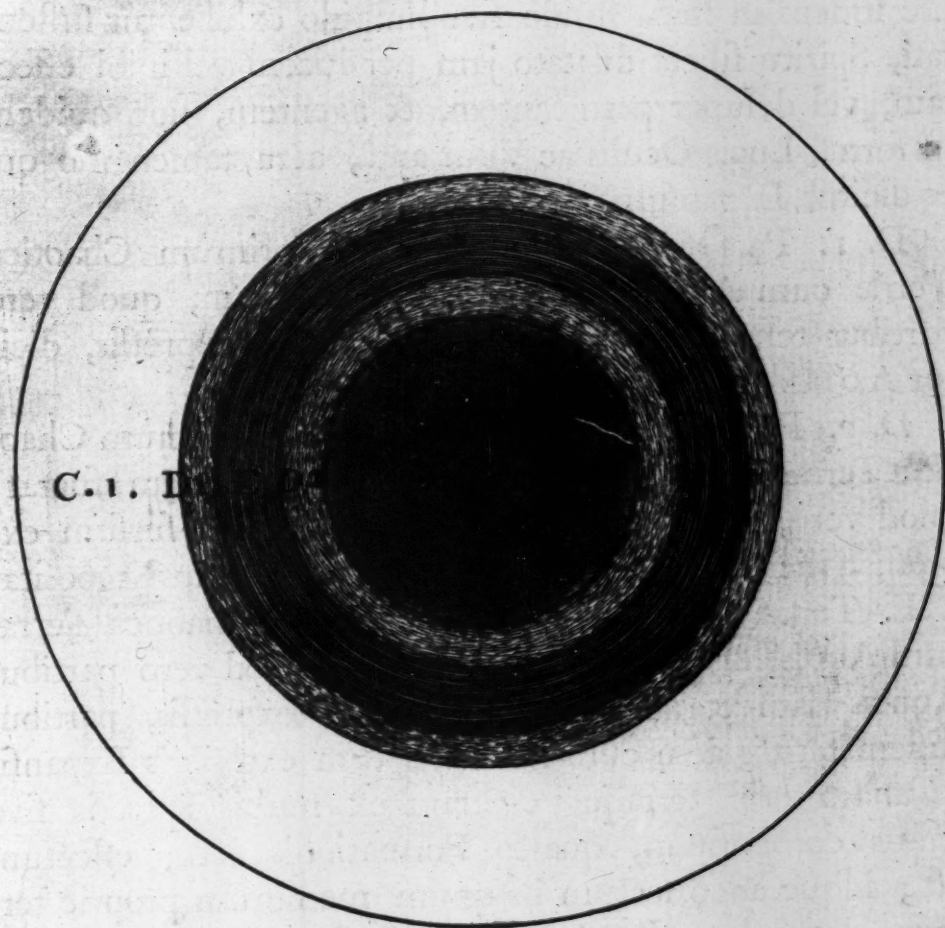
A 2. Pars altera Tenebrarum, seu Sphæra illa inanis five cava Aerum tenebroforum, qui sub facie Chaotica Terræ cum Aquis mixturæ interiore, itidem constituti ac dispositi sunt, quæ Sphæra Tenebrarum interior jam brevi in locum Abyssu Aquarum subterraneo destinatum, adaptanda fuit.

B.

B. Terra informis & inanis five cava; seu Chaotica Ter-
 ræ cum Aquis mixtura, quæ, in Sphæram, ut suprà de-
 scriptum est, cavam, cum tenebrosis tantum Aerum five
 Spiritus granis & ab intrâ & ab extrâ dispositis, fusa est.

G.1.

C. 1. Aeres illi qui fuerant tenebrofi A. 1. hîc jam in statu fluido five limpidò exhibentur sustentati, utpotè constantes ex aptâ *Granorum* five *Spiritus*, Atomorumque five Lucis, mixturâ; quem scilicet utrumque, & Spiritum & Lucem, motu in vicem contrario, actu Formationis secundo ac tertio gradatim supponimus donatos; quod factum est modo quo nunc, in motu eorundem illo a centro suo sole, ad Circumferentiam cœlestem, feruntur; qui motus ipse dicitur Expansum.

C. 2.

C. 2. Aeres illi qui fuerant tenebrofi ac inertes. A. 2. hîc itidem in statu fluido five limpido exhibentur sustentati, Spiritu filicet dilatato jam per lucem vel inibi effectam, vel desuper permeantem, & agentem, non quidem in formâ Lucis Oculis ac Visui aptâ, actu tamen nō qui & dicitur Expansum.

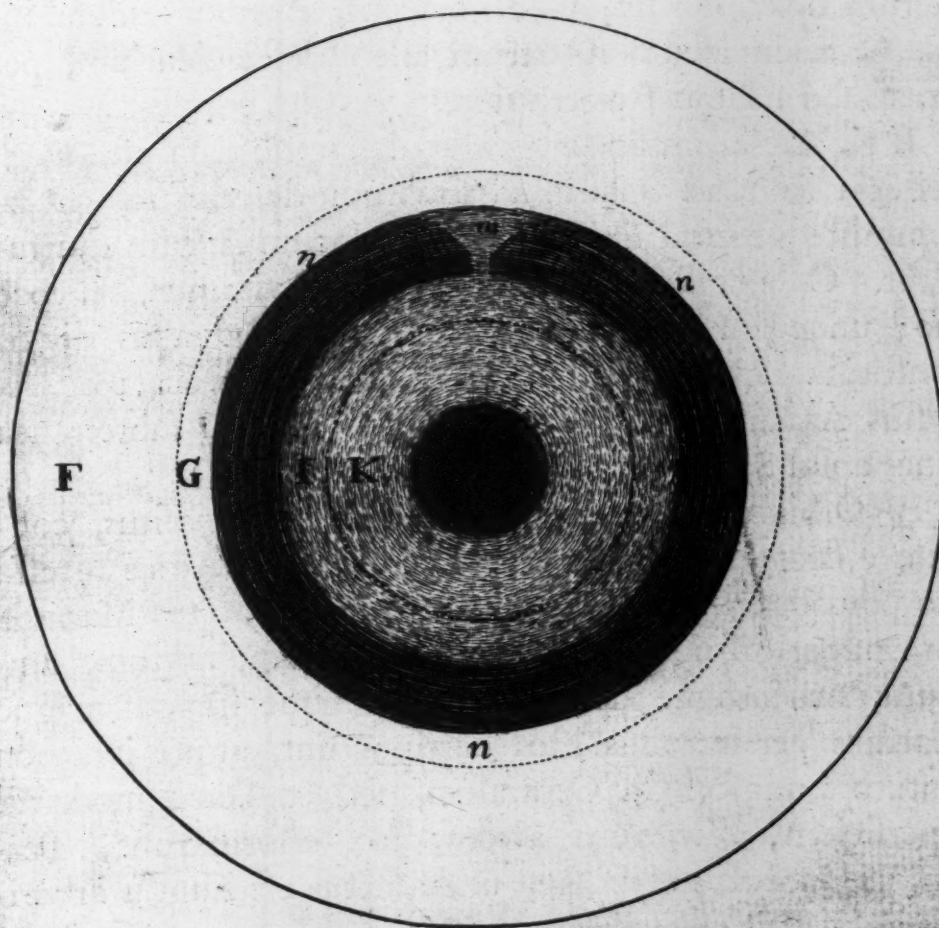
D. 1. Pars Spatii illius B. quod primùm Chaoticâ Terræ cum Aquis Mixturâ fuerat refertum, quod verò partibus terreis jam ad intrâ five deorsum expressis, dicitur AQUÆ sub Expanso [exteriore] repositâ.

D. 2. Pars altera Spatii ejusdem B. quod primùm Chaoticâ Terræ cum Aquis mixturâ refertum itidem fuerat; quod verò, partibus terreis jam ad extrâ five fursum expressis, dicitur Aquæ super Expansum [interius] repositâ.

E. Tertia pars ejusdem spatii B. quod Chaoticâ Terræ cum Aquis mixturâ refertum fuerat; quod vero partibus Aqueis jam & ad extrâ & ad intrâ expressis, partibus itidem terreis actu cum interioris tum exterioris Expansi, in unam orbis terraquei crustam ex multis Sphæris five stratis compositam, quarto Formationis actu, effectum est; idque adeo sectum in unum membrum propriè terreum, inter duas alias Aquæ sphæras situm, & tum quidem factum solidum, donec (minoribus Aquæ reliquiis, quæ in stratis confederant, etiam expressis) strata ipsa contracta & disrupta sunt, atque ita fissuræ seu meatus, *tenuiores* quidem *in obliquum*, per quas Aeres isti infrâ repositi fursum in *Expansum* illud *superum* exsurgere, *latiores* itidem *in rectum*, per quas Aquæ in superficie diffusæ, *deorsum*, ad locum Expansi interioris subsidere possent, facti sunt. Atque ità adeò evenit ut Aquæ exteriores in sedem interiorum Aerum, Aeresque in Aquarum exteriorum sedem per vices subierint.

F.

F. Aeres five Expansum cujus descriptio data est C. 1.
 G. Locus Aquarum quæ sub Expanso exteriori diffusæ fuerant. D. 1. jam repletus Aeribus qui descripti sunt. C. 2. istis scilicet Aeribus qui, actu Formationis quinto, e Centro egressi, commisti sunt, eundemque sortiti statum, cum iis qui jam ad F. descripti exhibentur.

H. Terra cujus descriptio data est ad E. nunc facta *arida*, Aquis nimirum per introitus latiores jam in locum Aerum

Aerum descriptorum, C. 2. receptis, Aeribus itidem ipsis, C. 2. in locum Aquarum adedò descendentium, per exitus seu fissuras suas tenuiores, vicissim egressis.

I. K. Aquarum Sphæra cujus descriptio data est. D. 1. deducta jam ad Sphæram Aquarum descriptam. D. 2. commistaque cum eadem & sortita locum Aerum qui fuerant. C. 2. quique cesserant, prout vidimus, è loco suo; unde tandem, uno in loco, una ex duabus divisis constituta est Aquarum Sphæra, quæ exin vocata est Abyssus Aquarum, h. e. Abyssus illa magna subterranea toties apud S. Scriptores memorata.

L. Orbis ad Centrum Sphære terraqueæ positus, constans è stratorum frustis ac particulis, quas Aquæ recessu suo postdiluviano à Terræ superficie ad introitus Marinos, tum nuper disruptos ex Spatiis planitierum, vallium, amnium, mariumque detulerunt, secumque impetu magno deorsum per introitus istos corripuerunt, atque ità, non tantum hunc orbem Centralem, sed & Terræ modernæ superficiem, fluviorum alveos, &c. efformarunt, Terramque inoccârunt rudere, unde factus est humus arboribus ac plantis ferendis aptus, &c.

m. Exemplar Maris cujuspian, cum introitu, Aquæ (& mox post Diluvium, & ad hodiernum usque diem) juxta revolutiones suas, concipiendæ, factò.

n. n. n. Fissuræ istæ tenuiores in obliquum ductæ, per quas Aeres primum è Centro terrestri ascendêrunt, & per quas vapores fontibus ac fluviis supplendis etiamnùm ascendunt.

Circa

Circa Sciagraphias ante datas monitio ad Lectorem.

Secundus Aerum fitus ac status erat cum Aeres motu primum donati sunt, nondum tamen Luce aliquâ gaudebant, h. e. cùm *Spiritus Elobim incubans* [*movebat*] *super Aquas*, nec dum dictum est FIAT LUX. Verùm quoniam motus carentis Luce, colorum varietas potest esse nulla, status iste Sciagraphiâ nullâ adumbrari potest, sed sub statu illo lucido proximè sequenti intelligitur exhiberi.

F I N I S.

Circa Scitographia ante eam moris et fatis erat

Secundus Aeternus ac fatis erat cum Aeternis pri-
mum donati sunt, nonnulli tamen Iudei aliqui gentes
hanc h. e. cum Spiritu in incensum [morsum] [morsum]
dixit, nec dum distat Lux. Verum quo-
niam moris carnis hanc solentem variis potest esse
nulla, fatis hanc Scitographia nulla adhibere potest, sed
sub fatis illo ludo, proximo sequenti inspicere oportet
perit.

F I W I C

D